

Dues mirades

Selectivitat

JOSEP MARIA **Fonalleras**

La papereta

EMMA Riverola

M expliquen que hi ha rellotges en els quals s'amaguen sofisticades pantalles d'ordinador que informen els estudiants sobre el contingut i la resolució dels exàmens. No sé si són tan sofisticades, però sí que fan servei. Per dir-ho d'una altra manera: hi ha estudiants que han canviat els tradicionals mètodes de les xuletes per la introducció de mecanismes digitals que els ajuden a aprovar. A hores d'ara, estan prohibits els mòbils, però no pas (encara) aquests rellotges que no són sinó petits ordinadors on s'emmagatzemen els temes. Ho dic perquè potser en sortirà algun en alguna de les aules que reben els estudiants que avui comencen la Selectivitat.

Hi va haver un temps que fabri-

car xuletes era tot un art. No sé si encara funcionen aquelles meravelles d'orfebreria que amagaves en un boli Bic (o que gravaves amb un punxó a la superfície de plàstic) o que escrives al palmell de la mà o que miraves d'enquibir en un petit tros de paper que dissimulaves com podies. Tot era artesanal i minúscul i calia una gran habilitat i una vista de falcó perquè fossin efectives. El que succeïa era que t'esforçaves tant a concentrar i a comprimir que acabaves sabent la lliçó per osmosi. El coneixement arribava sense que sabessis que arribava. La intenció de la trampa, certa, provocava un inesperat aprenentatge farcit de bondat. Avui, quaranta anys després d'haver fet la Selectivitat, ho recordo amb un deix de nostàlgia. ≡

A l'indecís d'esquerres, més que un vot el que li ha caigut a sobre és una papereta. Carregat de dubtes mira els uns i els altres i suma més preguntes que respostes. ¿Quin serà el vot útil contra **Rajoy**? ¿Què passarà després del 26-J? ¿Qui acceptarà pactar amb qui? Com que ningú té la bola de vidre, i molt menys els protagonistes, l'indecís acaba per deixar-se de futuribles i mira de cenyir-se al present. Però el passat més pròxim ataca i recorda aquesta barreja d'incompetència i cobdícia que va impedir el pacte, i aleshores aflora la temptació de l'abstenció. No, hem de ser forts, es diu el que dubta, hem de votar a qui sigui, però votar. I el problema és aquest, precisament, a qui.

Perquè potser un es decideix pel morat, però recorda la «calç viva» de **Pablo Iglesias** o l'arena de **Monedero** cridant a emular el comandant **Chávez**, i li agafa una tremolor a la mà del vot. O potser opta pel vermell, però llavors apareix **Susana Díaz** embolicada amb la seva bandera, amb un punyal en una mà i un sac de demagogia en l'altra, o **Felipe González** i els seus amics, i llavors agafen ganes de sortir corrent del col·legi electoral. O potser, al contrari, de votar **Pedro Sánchez** per fer callar els irresponsables que es van afanyar a cavar la seva tomba i ara estan a punt de caure en tromba al seu propi forat. En fi, l'indecís ja no sap si seguir la campanya o tancar-se en una urna fins al 26-J. Ja ho hem dit: una papeleta. ≡

Equitat, sostenibilitat i solidaritat

Créixer socialment

El tercer sector és una de les grans infraestructures de Catalunya i genera energia per al progrés

ORIOL
Illa

A vuïcomença a Barcelona el 5è Congrés del Tercer Sector Social sota el lema *Créixer socialment*. Aquesta cita aplegarà prop de 2.000 persones, hi intervindran una quarantena de ponents, s'hi presentaran 154 experiències innovadores d'entitats socials i visitarem 41 projectes i serveis d'entitats in situ a tot el territori català.

Per una societat que aspiri a l'equitat i a la inclusió social de tots els seus ciutadans, *creixement* hauria de significar millorar la qualitat de vida de les persones, de la seva dignitat i del seu benestar. Aquest és el missatge que volem destacar en aquesta cinquena edició del Congrés del Tercer Sector Social de Catalunya. Aspirem a posar les polítiques socials al centre de tots els programes i projectes polítics, i a combatre les desigualtats, que és l'alt preu que estem pagant per sortir de la crisi.

NECESSITEM créixer socialment amb urgència per avançar en equitat, en sostenibilitat i en solidaritat. Tres objectius complementaris per enfortir el nostre insuficient sistema de benestar, reforçar els drets socials que aquests anys de crisi han deixat greument erosionats, i garantir una vida digna a milers dels nostres conciutadans

que pateixen la pobresa,
l'atur o l'exclusió.

Creïxer socialment, el lema escollit per a aquest congrés, ens remet a dues idees: d'una banda, a créixer com una societat inclusiva i cohesionada. Sempre que fem referència al creixement ho fem en termes econòmics, però aquesta és únicament una dimensió de la nostra vida en comú. Per això, créixer a la nostra societat, i sobretot segons la nostra opinió, és fer-ho en termes d'inclusió, de benestar, de drets. La segona idea és créixer com a sector. El nostre s'ha vist com un sector estratègic per a la garantia dels drets socials. Perquè no és solament responsabilitat de l'Administració vetllar per les demandes socials. Uns serveis públics universals i de qualitat no són incompatibles, més aviat al contrari, amb una iniciativa social ciutadana al servei d'aquestes demandes. Al costat de l'Administració, empenyent, ha treballat des de fa molts anys el tercer sector social. El darrer llibre de **Henry Mintzberg**, *La societat enfront les grans corporacions*, parla del tercer sector, o del sector plural, tal com ell l'anomena, i li dóna un rol creixent i diferent del que li dóna al sector públic o al privat. Afirmar que, en el futur, les democràcies liberals i, en particular, les europees, hauríem de tendir a poder identificar tres potes molt clares: un sector públic de

MONRA

com a sector amb noves aliances, com poder convertir en realitat la integració social sanitària i un nou model de concertació, com podem posar l'habitatge al centre de la inclusió social... aquests i altres temes els abordarem desacomplexadament en aquest congrés.

Sense una restauració de la cohesió social i de les polítiques d'igualtat, sense un enfortiment dels valors d'honestetat, de responsabilitat, de compromís cívic i de solidaritat, i sense una renovació democràtica que recuperi el prestigi d'allò públic i de la qualitat de la representativitat ciutadana no podem esperar una recuperació econòmica significativa i sostenible per al nostre país. És a dir, no podem créixer socialment.

ALHORA, considero imprescindible invertir en el tercer sector, perquè suposa ampliar el capital social de la nostra societat, ja que aquest permet ampliar i enfortir el teixit associatiu que és capaç de cooperar per objectius relacionats amb el bé comú.

El tercer sector esdevé, doncs, en aquest escenari, una de les grans infraestructures de Catalunya capaç de generar noves i renovades energies per al progrés humà, en el seu sentit més ampli: valors ètics, desenvolupament econòmic, progrés social, sostenibilitat i renovació democràtica. ≡

**President de la Taula
del Tercer Sector Social.**

Petit observatori

JOSEP MARIA
Espinàs

Aquests mestres
que vaig trobar
pels camins

Quan arriba el mes de juny se m'acosta el record del meu primer viatge a peu. ¡Quants anys, ja!, i quin món que ja ha desaparegut!

La Pobra de Segur, el punt de partida de la caminada pel Pallars. Vaig dormir poques hores a Baro, amb la companyia d'un gos que m'havia vist arribar a la casa i que, de nit, em venia a veure de tant en tant al llit. I en **Marti Felisó**, que va interrompre el que m'explicava quan es va apagar el llum. Quan la llum va tornar, l'home va continuar l'explicació exactament en el punt en què l'havia deixat.

L'endemà, ja fent camí, vaig arribar a Àreu, un poble amb quatre cases. Hi vaig trobar uns nens que feien una cosa estranya tocant a una casa en runes. Tenien un pot buit a la mà i del pot en sortia un cordill bastant llarg. Semblava que juguessin a alguna cosa. Quan em van veure es van que-

Quan arriba el juny

em ve el record del meu
primer viatge a peu.
¡Quants anys, ja!

dar immòbils, mirant-me. Com si esperessin una explicació del desconegut que se'ls havia aparegut. Vaig preguntar: «A què jugueu?». «A músics», em van dir. Aleshores el nen més gran m'ho va explicar. «S'agafa un pot de conserves buit i s'hi lliga un cordill ben llarg. A l'altra punta del cordill s'hi lliga un altre pot buit i se l'acosta a tocar a la boca. I canta». (D'aquell pot nosaltres en diríem un micròfon. I de l'altre, un altaveu). Em pregunten d'on sóc, i si quan jo era petit jo no jugava «a músics», com ells.

il aquells dos guàrdies civils amb bicicleta! Que pujaven pel camí, suats. Andalousos. «Buenodía». Vaig preguntar si tenien molta feina. «*Lo gitano*»... Es van acomodar amb aquesta frase: «Eztá en proyeto motorisarno, ¿sabe?».

El gos que em va vetllar de nit, l'home que deixava de parlar quan tallaven la llum, els nens que jugaven amb els pots microfons, els guàrdies civils que pedalaven pels camins... Homes, dones i nens amb els quals vaig topar per atzar ja fa molts anys. Quins records per a la meua vida. Quina lliçó de respecte per la diversitat. Quants centenars de mestres. ≡